

Castelló, una ciutat per a viure i visitar? - Mediterráneo - 30/07/2017

La ventana de la UJI

Castelló, una ciutat per a viure i visitar?

ROSA
Monlleó
Peris*

En massa ocasions he sentit a coneguts i conegudes que viuen a Castelló que la nostra ciutat no és bonica ni atractiva. Tot el món conta que fa uns anys van vindre a Castelló uns estudiants d'arquitectura per a veure com no es devia construir, donat que a la nostra ciutat abunden els carrers amb edificis de diferents altures que no fan especialment estètic l'entorn. Com a prova de les equívokes urbanístiques que es van fer, sols citarem dos molt especials. En primer lloc, l'edifici del Cercle Mercantil, situat al costat del Casino, que estava adornat per columnes salomòniques i el seu estil artístic feia conjunt amb els altres edificis del seu costat. També per a construir la nova central de Bancaixa es va enderrocar un edifici coronat per un temple de gran bellesa.

Encara que sí que és veritat que l'especulació urbanística dels anys 60 i 70 va fer objecte de destrucció alguns edificis emblemàtics i Castelló no contava amb un projecte urbanístic des de l'Ajuntament i des del Col·legi d'Arquitectes, aquestes

desfetes urbanístiques solen ser més abundants en zones del litoral i en ciutats que reben un bon nombre d'emigrants, com va passar a les comarques de la Plana, que des de Castella, Aragó i Andalusia especialment, van vindre a les nostres terres per tindre un millor nivell de vida.

No obstant això, quan realitze tots els cursos o itinerari històric del Castelló contemporani amb els meus alumnes de la universitat, els que són dels pobles del voltant o de València queden encantats del que han descobert i els que viuen a Castelló trenquen el tòpic de que aquest municipi no és una ciutat amb obres d'art i espais atractius per a l'oci.

Alguns professors que han vingut a la Universitat Jaume I per tribunals de tesis, impartir alguna conferència o en intercanvi de recerca queden també encantats i destaquen sobretot, les variades i belles façanes modernistes com el conjunt de La Farola, les cases del carrer Alloza, les del carrer Colón, en especial, la casa de la família González-Expressati, i que arriba al seu màxim exponent en la Casa dels Caragols del carrer Major, actualment seu del Govern de la Generalitat.

El parc Ribalta, l'únic que queda del segle XIX al País Valencià, és també objecte d'admiració per part dels meus companys,

més quan els explique la història de l'obelisc (per cert, també modernista), que era l'emblema de la democràcia dels liberals republicans front al carlisme. Franco, després de guanyar la guerra en 1939, el va manar enderrocar perquè anava contra els carlins, que el van recolzar en l'enfrontament bèl·lic. Resulta molt valenta l'actuació de l'alcalde Antonio Tirado quan, en 1982, va restaurar l'obelisc (a Alarcón, que el va manar enderrocar, no l'han tornat a reconstruir) i en el monument es van inscriure diferents articles de la Constitució de 1978 que defenen la llibertat i els drets naturals. Precisament el que no s'ha restaurat són les festes de juliol, que celebren l'enderrocament del carlisme, i que Franco i els seus representants a Castelló van fer desaparèixer per a donar suport a les festes de la Magdalena.

Propose a l'Ajuntament que reflectisca la nostra identitat històrica en un museu de Castelló

En els últims anys hem contemplat altres actuacions valentes de la ciutadania com l'oposició a que passara el Tram pel parc Ribalta. Va ser una llàstima que no hi haguera la mateixa oposició a que llevaren la Pèrgola, la qual molts veïns i veïnes recorden amb les seues columnes de ceràmica o la font al voltant de la qual ballaven els joves i no tant joves, i anaven a refrescar als quioscs, com el de Campos, que també fa anys ja no estan com a centres de sociabilitat per a parlar i per a fotografiar-se.

Altres edificis de Castelló són admirables com la façana tan equilibrada de l'Ajuntament, el Fadri, la Llotja, l'edifici de Correus, el teatre Principal, l'Institut Ribalta, el Casino Antic, l'edifici de la Diputació o la recent creada universitat. No podem oblidar els carrers o avingudes que són llocs d'encontre i sociabilitat com l'avinguda del Rei Jaume I, plena de cafeteries i amb l'escultura del rei repoblador, i, al fons de l'Hort dels Corders, l'arbre colorista en homenatge a les mans artesanes dels soguers, que ha esculpit l'artista Ripollés. Ara millorat molt més amb la readaptació de l'edifici d'Hisenda amb el Menador. Molt interessant l'escultura que hi ha en aquesta avinguda d'un home amb una xiqueta lligint, quan

de manera alarmant internet està llevant l'hàbit de la lectura.

Per acabar, voldria recomanar que visitàreu el Museu de Belles Arts, on els pintors Gabriel Puig Roda i Vicent Castell ens mostren l'amor a les nostres terres en la seua pintura costumista on apareixen diferents col·lectius de la societat com els camperols, dones, burgesia o capes populars. Aquestos dos pintors sí que volien el lloc on van nàixer i van demostrar el seu desig de transmetre tan magistralment la societat de la seua època.

Tenim altres llocs per a gaudir com anar al Grau de Castelló per a degustar la varietat de menjar, mentre contemplem el Mediterrani o també podem realitzar un passeig per les platges de Castelló, prendre el sol i cuidar la salut en ple hivern perquè tenim el millor clima del món.

Per tant, crec que Castelló sí que es una ciutat atractiva per a viure i per a visitar. Faig una proposta a l'Ajuntament per a que els turistes i els que vivim a la ciutat de Castelló encontrem reflectida la nostra identitat històrica en un museu de la ciutat que ens mostri el que van fer els nostres avantpassats i perquè tenim aquest present. ▬

*Directora del Centre Documental de la Memòria Històrica de la Universitat Jaume I de Castelló